

Revtepeno
Poprijeta Devica Marija

1910. oktobar

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Keddtel:

Bassa Ivan plebános yn Bogojni.

Vszebina.

Bg : Miloscse szí puna	289
Klekl Jozsef: Z Bogom !	293
Kreszlin: Szv. Rozsnivenec	295
S. I. : Dúzsnoští sztárisov	298
Po Seign. P.: Najmozsnesi vládar	303
S. I. : Na szmrtnoj poszteli	307
S. I. : Za dűse purgatoriumszke	313
— : Ocsa zapűscsene decé	316

Drobis.

**Ki ne dobro, ki je vecs, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani ! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj !**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime : Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszec.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po vecskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo !**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
kl(szamosztanaostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

Miloscsse szi puna.

Kda je prvi cslovek pregrehsó ino z tem zgüбивsi miloscsso bozso, je raztrgao szám z szvojim grehom ono lübeznivo vezálje, stero je csloveka z Bogom vküp vézalo, te njemi je Bog obecsánje dao, ka pride eden, ki ga odküpi :

Vu tom Odküpiteli je meo cslovek szvoje vüpanje od toga mao. Teski zdihláji szo sze zdigávali z vüszť pravicsnih proti nébi ino gorécsse zsele za Odküpitelom szo vövdarile z szrca prorokov rekocsih. „Roszite nebésza odzgoraj ino oblácje naj dájó pravicsnoga; naj sze odpré zemla ino naj porodi Zvelicsara.“

Kelkokrát je mogeo ete zdihláj tñdi vüszťa bl. D. Marie povrzsti, z kaksim gorécsim zselenjom je mogla ona eto szvéto zdihávanje ponávlati!

Isztina, ka njoj je nancs na pamet ne prislo vu njenoj poniznoszti, ka bi ona mogla biti zebrána poszoda bozsa, nego kda je zvedila to pravico, je veszélja puna blagoszlávlala szvojega Bogá. Kelkokrát je mogla ona pred szvojim detetom pokleknoti, kelkokrát je obimnoti, kűsűvati ino z zahválnim veszéljom k szebi szťisznotti, steroga je z molécsöv lűbéznoszťjov vise vszega lűbila.

Pa glejte on iszti Szin bozsi, nas zvelicsiteo i odkűpíteo jo tñ znami vu oltárszkom szvesztvi. — On gucsi znami ino sze zselej znami zjediniti vu oltárszkom szvesztvi. Jeli je ne doszťojno, naj mi tñdi z taksim zsele-njom zselemo njega meti, kűsnoti, obimnoti, vu szrca vzéti, z kaksim ga je bl. D. Maria obimala, kűsűvala ino vzéla vszaki dén po njegovom vnébozaszťoplenji.

Skoda, velka skoda je, csi pri tom sto zgovore posz-lűhsa, stere dűsevna manjoszť, ali kriva poniznoszť zmisl-lila, naj bi nasz od szťola Goszpodnovoga vkraj drzsála.

Szo, ki od szťrahsne császťi gucsijo, za stere volo ne vűpajo kcoj szťopiti. Kak csi bi császť Boga za to bila, ka bi lűbézen na verigaj drzsála! Práva császť Boga ne vészse lűbéznoszťi, nego jo escse navdűsáva na lepo pazľivoszť ino csiszťejse zselenje.

Ka sze bojis k njemi idti, kda te On szám zové? Ki sze za volo lazslive császťi njega ogible, on ga tisztoga veszélja oropa, od steroga Jezus szám gucsi rekocs: „Veszélje moje je z szinami csloveka biti.“

Je, ki právi, ka ne vŭpa telkokrát Njega pohoditi, njega Nájszvetesega. Da pa csi sto z pravicsnim szrcem dobro scsé ino poleg szvojega nájbogsega znánja ino nakanenja scsé szvoje falinge zavrzsti, naj bode kak stécs szlab, Jezus rad sztopi vu njegovo szrcé, csi je szamo ne vu szmrtnom grehi.

Drŭgi od szvoje nevrednoszti gucsi, kak csi bi med nami sto bio, ki je vreden takse miloscse! Doszta bogse bi bilo taksim, csi bi etak pravili: Ne szam vreden Goszpodne, da bi Ti sztopo vu hizso mojo, ovo „jasz szam szlŭzsbenik tvoj nevreden“, csi me ti zovés, bom so ino glédao, da sze za bole vrednoga vcsinim.

Vnogi pa záto ne idejo, ár szo sztráh, ka do je drŭgi vidili ino gúcsali od njih! Kak csi szí brezi toga niscse od njega ne bi gúcsao!

Drŭgi znova szvoje szlaboszti i nepopunoszti naprej noszi pa pozábi, ka rávno záto bi mogeo vecskrát sztopiti k sztoli Goszpodovomi, ka bi sze ete szlaboszti i nepopunoszti z njegovov pomocsjov hitrej reso.

Maria szí je to vsze ne premislávala. Bog njoj je nazveszto ino je bogala. Mi pa tak delamo, kak csi bi csednesi bili, kak je Bog vu szvojih zapovedaj!

Jezus je poleg szvedocsansztva szvétih evangeliumov betezsnike, szíromáke, szlepe i nevolne pozvao k sztoli szvojemi: Z recsjov vsze one, ki szo szlabi na dŭsi i na teli. Pozna on naso szlaboszt, za to nam vu Szvesztvi szvoje lŭbéznoszti hráno ponŭva, stera je za to nasztávlena, naj bi pojacsila naso szlaboszt, ozdrávila naso boleznoszt ino olejsala nase terhe.

Isztina je, ka bi k szv obhajili popuna szvétooszt bila potrebna, da pa Jezus telko ne zselej od nász, ár csi bi to zselo, te bi szamo poszebnó odebráne dŭse sle szlobodno k njemi, táksih je pa jako malo. Eta velka popunoszt je szád szvetoga precsiscsávánja pa ne naprej potrebna podlaga. Záto sze ne boj Boga! Vscini, kak je bl. D. Maria

csiníla. Míszlis, ka ona ne znála, ka je tak velke császti cslovek ne vreden? Dobro je znála pa ga je li vzéla, noszila, kűsűvala, obimala, k szrci sztíszkávala, vu szrce vzéla, ár je znála, ka rávno z tem djánjom popolnesa gráta.

Zamerkaj szí, ka te vszako szv. precísiscsávanje popolnesega vcsíní pa z tem tűdi bole vrednoga za príhodna precísiscsávanja.

Csí szí tak dalecs priseo, ka na telko znás pazíti na szebé, ka vűpas vecskrát sztopíti k Njemi, te szí zse na dobroj poti.

Ki za ísztino zselej Jezusa vu nebészaj od lica do lica vidíti ino sze z njím na vsze veke zjedíníti, on nemre véksega veszélja meti, kak csí sze je mogocsi zse eti na zemli kem vecskrát zjedíníti z njím.

Bg.

Z Bogom.

Z Bogom osztanite ovsice vsze !
Szuze obris'te, ne jocsite sze !
Bozsja to vola je, da vasz povrzsti mam,
Vecsni je zravnao tak, vecsni Bog, ne jaz szam ;
On me pohodo je z krizsom lübljenim
Naj ga na meszto pasztirsztva se noszim.
Naj tak bo ! Vola njegova naj bo !

Sz sztelom odhajam. Sz szrcom — osztanem
Fárni med vami. Prezszen szem vjarem :
Ocsa dühovni szem posztal, decami vi
Pa lübezen ta dvoja vecs pét let szlavi.
To je moj jarem. Ocsinszko lüvim vasz
Nemorem, nemorem zpozábit sze z vász
Zato osztánem jaz sz szrcom privász.

Sz szrcom osztanem ; Pri Jezusi szem,
K Njemi me pridite iszkat vszak den !
Njegov szem, zs Njim domá. Njegov dom vszaki zna :
Pri Szebastjani je Jezus v cerkvi doma.
V cerkev pridite ! Hod'te precsisztit sze,
Hodte pa vecskrat ! Pri Njem je najti vsze,
Nikdasnji vas pasztir tûdi je tam.

Meszec oktober Marijo szlavi,
Vnjem vasz povrzsem, pri Njej szte naj vi !
Njej vasz zrocsim ; szkrijem pod maternim plascsom ;

Njo csasztite sz csiszlom sz petjom ; sz csisztim zsitkom
Szledite jo. Vnebo gléda njen' sztopaj !
K njej gor priti vte prelepi, vecsni raj
Vas pasztir ovcam bivsim vam zsele.

Molite Boga, naj vam szlűzsit da
Novoga pasztira z cel'ga szrca !
Jezus je vnjem ; njegova csaszt, njegva oblászt.
Velka oblászt ! Katolski dűhovnik je hrászt ;
On krotko sztoji, vihér ga ne gene,
On vasz odszehmal pod zavetje vzeme,
Idite k njem ! Molte za mé ! Z Bogom !

Klekl Jozsef

bivsi plebanos szebastjanszki.

Szvéti roznivenecz nasa velika düseвна pómocs.

Szvétamaticérkev nej szamo za toga volo preporácsa Marijin roznivenec krscsánszkomi lüsztvi kabi z tem vecs skéri mela na zvelicsanje. Nego vszakojacskim tálom to scsé, kabi krscsánszko lüsztvo nücavse to blázseno skér, sztanovitno osztalo vu dobrom; ali steri bi zdobre poti doli zablodili, kabi sze nazaj na njo povernoli, ino szí po pobožsnoj molitvi szv. csiszla nazáj szproszili zgübleno miloscso od g. Bogá. Száma Bl. Dev. Marija je ednok eto nazvejsztíla szvéтоми Dominiki: „Kij sze po molitvi szvétoga csiszla preporocsi pod mojo obrámbo on sze ne zgübij.“ Ka bos proszo po molitvi szv. roznogavenca vsze ono dobis. Szvéti roznivenecz ožsivávle nasa vero, gda vu formi cslovecsoj nám notri prikázse predrágoga Jezusa, ki sze je záto narodo na ete szvejt kabi nász grejsne lüdi zvelicsao. Szvéti roznivenec nám vu szv. szkrivnosztaj pred düsevne ocsi posztávi Jezusovo gorécso lübézen do nász, stere lübézni zacsétek szeje vu mrzli jaszlicaž betlehemszke stalice zacsno. I tá gorécsa lübézen nám zamore fsze dati kajkoli de nám potrežno. Záto dráži stevci jáko radi gosztokrát molimo szvéti roznivenec, ár tá molitev vsze miloscse vu szebi má, stere szo nam szamo potrejbne za zvelicsanje nasi düs: I té miloscse proszimo z taksim vüpanjom z kaksim proszi dete szvojo Mater csi kakso zselo má vu szebi, stera mati tüdi nezataji prosnjo szvojega deteta. Najdobrotivejsa szladka mati Bl. Dev. Marija je ednok právila szv. Dominiki: „Kij pobožsno molijo moj roznivenec, oni szo moja deca“.

Záto je szvéti rozsnivenec na Mariino deco gledocs: „Velika dűsevna pomocs“ csi to fszáki csasz sztanovitnim vűpanjom molijo.

Drági cstevci csi sze nám fcsászi netécsna vidi tá dobra lepa molitev gda njo scsémo moliti, zmolimo jo záto, nezapűsztiono je g. Bog szám scsé ztem vű szprobatí jeli szmo sztalni vu dobrom i csi szí to miszlimo ka szmo grejhsni i g. Bog nász tak neposzlűhne. Ne henjajmo moliti za toga volo. Goszpodin Bog nász escse prle poszlűhne kak csibi nej bilij v grehaj, naj sze szamo zselemo pobogsati.

I bl. dev. Marija zanász tűdi prlé moli kak vu drűgom csaszí, ár sze mi te nevűpamo szami vu szebi nego fsze vűpanje vu Marijino dobroto szklenemo. Molimo radi szv. csiszlo nájbole pa potaksi szvétkaj steri szo Mariji poszvecseni, ár je tá skér jáko hasznovitna vu kaksem sté sztálisi szmo, kem bole pa te hasznovita gda nász satan scsé vu szvoje mrezse zgrabiti. Molimo pobožno i zradosztjov ár je rozsnivenec nájľűbeznivejsa Marijina molitev. Zdihávajmo knjoj gosztokrát proszécí: Kralica szvé-toga rozsnoga venca moli za nász.

Kreszlin József.

Szvėti rozsnivenec i purgatoriumszke düse.

Vu pizmaj blázsenoga Alána szej csté, ka szo sze purgatoriumszke terpécse düse vecskrát i gosztokrát szkázale vnogim, da szo za njé szv. csiszlo molili ino szo zagvü sávale, ka po szvetoj mesi i po szv. precsiscsávanji na pervom meszti sztoji szv. rozsnivenec kak zmozsna skér olehsanja purgatoriumszki mork. Priszpodobne recsi tūdi cstémo pri szvétom Alfonzi: Csi moke purgatoriumszki dūs scsemo olehsati, na to gledocs náj hasznovitejsa skér je molitev *Rozsnogavenca*.

Kreszlin.

Duzsnosztí sztarisov.

Drűgies trdim, da tvoja deca, krscesanszki ocsa i mati! vtégnejo pohűjsana biti vu tvojoj hizsi od tvojih szlugov ali od drűgi lűdih, steri vu tvojo hizso zahájajo, csi vedno szkrbno na njé ne pazis. Zato pravim: Ne mej nigdár lagoji hlápcev pri szvojoj hizsi! Kak hitro ga csűjes neszpodobno govoriti ali njegovo neszramno oponásanje zapázis, vcsaszí njemi reszno povej, da kaj taksega pri hizsi nigdár netrpis, i csi sze za volo tvojega karánja ne pobolsa, brezi szmilenja ga od hizse odpravi. Pa csi sze tebi taksi szluga pobozsnoga kázse, venda njemi popunoma ne zavűpaj: mogocse je, da je szkazslivec i szkriven velki gresnik; pa csi je tűdi vu isztini pobozsen, znábíti mocsno k hűdomi nágűjeni, da more ravno tak, kak hűdoben szluga tvojo deco (deco) pohűjsati. O csi bi zdaj tvoje pohűjsano dete govoriti moglo, bi potrdilo, da isztino govorim, ár bi za volo tebe etak tozsilo: O csi bi moji sztarisje po szvojoj duzsnosztí vedno verosztűvali, ne bi nigdar gresnoga

szpoznania z domacsim hlápcom ali zdeklov delao, z-sterimi szan sze potom brez racsuna dosztakrát pregrehso, steri grehi me zse zdaj sztrasno tezsijo i mi bodo na zádno vőro scse doszta vėkso tezsokco delali! O csi bi moji sztarisje po szvojoj duzsnoszti nad menov verosztűvali, nebi hodo po nocsi k razvűzdanøj personi i zsnjov vnėbo kricsecsi greh doprinasati! O csi bi moji sztarisje bole szkrbno nad menov verűsztűvali, nebi mogeo neszramen hlapec ali dekla takse neszpodobne recsi meni praviti, i une tiszti greh vcsiti, steri sze med krscseniki ki szmo k szvetoszti pozváni nigdár csűti nebi szmeo! Csi ne bos ti krscsánszki ocsa i mati! szvoje duzsnoszti verno szpunjávao, bodo tvoja deca zavolo tvoje zanikernoszti sztaksimi ali z jednákimi recsmih govorili, i tebe tozsili, zdaj vu zsvilenji i ednok po szmrți pred szodbov Bozsov. Verűsztűj zveszto, krscsánszki ocsa ali mati! da tvoje dece vu tvojoj hizsi tiszti ne pohűsajo, steri za volo kratkoga vrėmena ali za volo kaksega poszla vu tvojo hizso prihájajo. Ne ti je zato mogocse vszakoga obiszkvánja drűgih lűdih odpraviti; tűdi ne grajam obiszkvanje bogolubnih lűdih; ali pravim, i vu imėni Jezusovem te proszim: Ne trpi lagojega obiszkválca, steri scsė nazocsi tebė csemér necsisztoga greha vu csiszta szrcá tvoje neduzsne dece vlevati. Csi k taksemi govorenji mucsisi, sze njemi celo szmejes, i ga szvojov lasztivnov recsjov potrdjávles, potom ne szı vecs ocsa ali mati, liki szı dűsnı morilec szvoje neduzsne decė, i tezsek odgovor te csáka pri szodbi, gda de te pravicsen Szodec szrdito pitao: Ge szo tiszta deca stere szam vsze neduzsne tvojim rokam zrocso, zdaj szo sze pa zavolo tvoje zanikernoszti na veke pogűbili? O krscsánszki ocsa ali mati! verűsztűj zveszto nad szvojov decov, da jih kaksı szluga ali kaksı drűgi cslovek vu tvojoj hizsi ne pohűjsa, da ne bos ednok krvávi szkuz tocsı i szvojov neszrecsnov decov v pekli na veke goro!

O kak mores tak neuszmileni biti i vu szvojoj hizsi

trpeti, da kaksi szluga ali drügi cslovek tvojo neduzsno deco angele vu cslovecsøj podobi vu satanove szuzsnje szpreminja?

Eden hüdodelnik je pred szvojov szmrtjov na gágaj ocsiveszno pravo, da je bio ob prvim od domacse ökle pohüjsan, zato ár njegovi sztarizsje neszo zadoszta nad njim verüsztüvali i potom je bio vu hüdobiji tak vtrdjeni, da sze ne bojaó pregrehe doprinasati, za volo sterih de zdaj omorjeni. Da tvoja deca krcsanszki ocsa ali mati! nigdar tak ne bodo govorila, ne trpi nigdar lagojega szlugo ali obiszkováca pri tvojoj hizsi.

Ali ti, krcsanszki ocsa ali mati! sze zgovárijas rekocs: Ne mogocse dece vedno neduzsne ohraniti, ár szo k hüdomi nagnjeni, i scse polek toga vu vednoj düsnoj ne-narnoszti. Tersko je to za isztino, ali nemogocse venda ne; vcsini ti, ka je vu tvojoj mocsi, i drügo pa vcsini Bog szvojov milosztiwnov pomocsjov. Kak jako szí prizade vles ti ocsa! da szvojega szina vojascsine odszlobodis; kak mocsno sz krbis ti mati! da szvojo csér ozsenis; ali szí ne bota jednako ali scse bole prizadevala, da vajni szin ali vájna csij krsztno neduzsnoszt ohranita?

Kak szkrbno zapiras ocsa! szvojo stalo da ti vnocsi kaksi tolvaj zshivine ne vkrádne: kak mocsno pázis szvojo zshivino, da sze od drüge zse okuzsene zshivine sztrasne küge ne dobi i ti ne pogine; ali nebos z jednakov szkrbjov pazo szvojo deco, da njim düsni tolvaj neduzsnoszt ne v krádne ali da sze od njega küge sztrasne necsisztocse ne naleze? Ali ti pravis: Vej venda nemrem zmirom pri szvojoj deci biti i vedno nad njimi veroszt tüvati. Isztina da nemres; zato njim pa szpomin na Bozso vszega vidocsnoszt i pa sztrah Bozsi prav globoko v njüva szrca v tiszni: zato da te szpomin tebe pri deci nadomeszti i jih greha obvarje. Priporocsi je tüdi vszaki den prav gorécse Jezusi i Mariji, precsisztoj Devici, da jih ona dva vu szvojo obrambo vzemeta te, gda szo szamá, da ne bodo od hüdobni

lūdih pohūjsani i vgreh zapelani; liki, da do groba ohranijo belo krsztno obleko, i jo pred szodni sztolec Jezusov prineszėjo, i vecsno zshivlenje za placso szvoje zvesztobe dobijo.

Tvoja deca, krscsanszki ocsa ali mati! pa ne szo szamo vu tvojoj lasztivnoj hizsi vu vednoj nevarnoszti pohūjsanja, liki szo scse vu veksoj nevarnoszti te, gda szo odzvūna tvoje hizse; zato jih kelko ti je mogocse doma zadrzsi, i jih zvūn szilne potrebsine, i brezi poszebnoga szkrbnoga csuvára nigdar med drugo deco ali lūdi ne szpūscsaj.

Tvoja deca szo ali neodrascsena ali pa odrascsena. Csi máloj deci gda v drūgo hizso ali zato med deco iti dovolis, vszigdar povej kama szmejo iti, i kak dugo sze szmejo tam zamūditi.

Csi sze po tom navuki zveszto ne ravnas, i csi tvoja deca majo vedno szloboscino po szvojem zselenji sze po hizsaj tepszti, nebodo dugo vremena dobra osztala, liki bodo vu kratkom vremeni tak lagoja, da sze za tvoje protenje nika vecs brigala nado. Pri posztopanji po hizsaj sze navcsijo dvá odőrna greha, naime nemarnoszti i necsisztocse.

Dokecs szo deca mála, nedo stela, za nikse delo prijeti liki vedno bodo stela biti vu veszelom pajdástvi, sze zdrūgov decov pogovárjati, zmenjati, kriscsati, lūdem nepokoj delati i potnike, poszeбно szirmake zaszmešvati. Csi sze pa mála deca neszo delavnoszti návcsila, tūdi zse odrascsena delati nado stela, liki bodo rajsi vpajdástvi brezi dela poszedali: i da ne bodo peneze za pijacso i drūge potrebsine meli, bodo ali vam, szvojim sztarisom, ali pa drūgim lūdem krali.

Pa ne szamo nemarnoszti liki tūdi kraszti sze vasa deca navcsijo o sztarisje! vu szlabom pajdástvi, pa tūdi necsisztocse. To isztino poszvedocsi vszakdenésnja szkusnja. Csi pitas toga odrascsenoga mladenca ali mozsá, tiszto

odrascseno deklino ali zseno etak : Povej gda szí bio obprvim pohűjsan ? bos na zadnje odgovor dobo : Pohűjsan szan bio prvics na pasi od lagojega deteta ; pohűjsan szan bio pri kopanji, gda szmo szlecsena deca odzvűna vode szkákala, ali nemarne poglede mela ; pohűjsan szan bio, gda szmo sze decski i dekle po szamotnom kraji brezi kaksega csuvári szkřivomá zmenjala, pohűjsan szan bio gda szan po noci okoli hodo, i poszlűsao necsiszti esemer scse vu szvoje neduzsno szree. Dobro szí te recsi zapomni, křscsanszki ocsa ali mati ! i szkřbi da tvoja deca ne bodo nigdar zavolo tvoje zanikernoszti tak tozsiti prisziljena.

Jednako ali scse bole kak nad malimi mores verűszűvati nad odrascsenov decov, csi sztvoje v kakso drűgo hizso szlűzsit ide. Prvle, kak szvoje dete v kakso szlűzsbo das, natenko povedi, kaksí je vert ali vertinja. Nigdar je ne daj v hizso, ge vert ali vertinja Bozsega sztraha néma, ali bi zna biti on szam ali pa ona tvojemi deteti zanke pohűjsanja nasztavo, pa csi tűdi zvedis da szo bogolubni kama dete szlűzsit das, venda ne bodi brezi vsze szkřbi i sztraha za volo zgűbe neduzsnoszti szvojega deteta : liki vecskřat ga szkřbno opitaj, kak je pri hizsi ge szlűzsi ; i csi naj ménso nevarnoszt zapázis, vzemi dete od hizse dokecs je neduzsno, ovak ti pride na tvoj dom vu tvojo veliko szramoto. Křscsanszki ocsa ali mati ! szpunjávli, keliko mores vsze duzsnoszti, stere mas do szvoje decé da za volo tvoje zanikernoszti křsztue neduzsnoszti ne zgűbijo. Da de pa tvoje prizadevanje tűdi od Bogá blagoszloveno, nigdar ne pozábi moliti za njé ; ár sztarisov molitev má veliko mocs pri Bogi. Szv. Monika je molila 17 let sztanovitno za szvojega szina Avgustina, i je bila poszlűhnjena. Tűdi ti moli sztanovitno za neduzsno deco, da neduzsnoszti ohranijo ; za pohűjsane pa da sze isztinszko szpreobrnéje : polek pa tűdi zveszto vsze szvoje duzsnoszti szpunjávli do decé, i trdno zavűpaj, da neszķoncsano szmileni Bog tűdi tvojo molitev poszlűhne. S. J.

Nájzmozsnesi vládár.

V celom veľkom caszársztvi nega csloveka, k steromi bi sze lüdje bole obracsali vu szvojih potrebsinaj i nevolaj, kak sze obrácsajo ravno k caszari. Ze vszeh krajov veľkoga caszársztva prihája k njemi vszaki dén vnozsino prosénj, molbenic. Zakaj pa? Rávno zavolo toga, ár njegovi podlozsnicje znájo, da má ocsinszko szrcé. A nej szamo zavolo toga, nego tūdi záto. ár znájo, da njim on more pomáhati. Ali njim pa tūdi vszigdár pomága? Oh, nej! Tūdi njemi, csi rávno ka je zmozszen vládár, szo vnogokrát zavretce roké tak, da nemre pomáhati, csi bi li rávno rad. Pokornih njemi je na jezere lūdi, na jezere vojákov je pripravlenih szpuniti njegove zapovedi, záto njegova zmozsnoszt li má mejo. Tak na priliko neszmilena szmrt nikaj ne gléda, csi je escse tak zmozszen vládár, nego njemi vzetie zsvilenje brez razlocska, kak szíromaki. A csi rávno szo vládari nesteroes zavézane roké, da nemre pomáhati, sze záto podlozsnicje radi k njemi obrácsajo, ár znájo, da njim vu vnogih potrebsinaj more pomáhati. Z kelko véksim vūpanjom bi sze pa mogli obracsati k ocsinszkomi Szrci Jezusovomi, gda je to Szrcé szrcé nájzmozsnesega vládara, steromi je uej nemogocsa niksa recs. Ali scsés pár dokázov? Li vzemi v roke szv. evangelium, pa jih nájdes vnogo.

Tū vidis neprecsteto lūsztvá, stero sze je zbralo okoli njega, da poszlūsa njegov zvelicsūvajocsi návuk. Vecs

dnévov je zse pri njem. Ne miszli sze na jed, nej na nikaj drůgo. Pozábilo je na szvoj dom, na szvoje dráge, z ednov recsjov na vsze. A ocsinszko Szrce Jezusovo je nej na njé pozábilo. „Vnozsina sze mi mili“; „ár ovo! tri dni je zse pri meni i nema kaj jeszti. I csi je lacsne pűsztim na dom, odnemozejo na poti“. (Mark. 8, 2. 3.) Ali sto pa nasziti telko lűdi? Vucsenicje májo szamo szedem kolácsov krűha i nekelko ribic. A On zapovej vnozsin, naj szí széde na tla. Zeme szedem kolácsov, hválo da Ocsi nebeszkom, je vlomi i dá vucsenikom, da razdelijo med lűsztvo. „I nábrali drobtinja za szedem kosár. Vsze pa, ki szo jeli, je bilo okoli stiri jezero.“ (Mark. 8, 8. 9.) Gde jé na szveti vládár, ki bi mogeo szedmérimi kolácsí krűha i z pár ribicami naszítiti stiri jezero lűdi? Jezus je pa to vsino z szvojov vszegamogocsov recsjov.

Ali je nej záto nájzmoznesi kráo? Pa szí ne miszli, da bi sze njegova mocs zménsala. „Jezus Krizstus je tiszti vszera i dnesz i na vsze veke“, pravi szv. apostol. Záto, csi szí v pomenkanji, csi szí v nevolaj, k komi sze moresz z véksim zavűpanjom obrnoti kak k ocsinszkom Szrci Jezusovomi, gda je to Szrcé nájzmozsnesega vládara szrcé.

Velka nevola je pomenkanje, a scse véksa je beteg. V pomenkanji nájvecskrát nájde cslovek lűdi, steri ga pomozzejo z nevole, a v betegi vnokográt zamán iscses pomocsi pri lűdeh. Kelkokrát bi vnogi cslovek rad dáo vsze imánje, da bi sze li reso betega, a nobeden zdrávník njemi nemre pomágati. Kelkokrát bi sztarisje dáli vsze tá, da bi njim zdrávník mogeo resiti betezsno dete, a on pri nájbosoj szvojoj voli nemre pregnati betega steri scsé pokoncsati drágo zsvlénje. Zazovi k taksemi betezsniki nájmogocsnesega vládara, tűdi njegova recs tű nikaj nede valála; zamán je vsza njegova mocs. — Vsze inacsi je pa bilo i escse jé pri nasem nájvéksem vládari Jezusi Krisztusi. Li pogledni v évangelium! Szkoro na vszaksoj sztráni nájdes, kak szo na njegovo zapoved bezsale tűdi te nájtrdokornese bolecsine. Tű je od rojsztva szlepi mladénec, tam glűhonemi; tű oszemtreszeli leteu betezsni, tam neodzdravlivu gobavec.

Obrnoli szo sze k Goszpodi, ki njim je tak verno razodevao szkrbno ocsinszko szrcé, i on sze dotekne njuvi ocsih, vűh, szamo recs povej i beteg je premino. — Ka

je niti ednomi nájzmozsneseimi králi, nájbole vucsenomi zdravniko nej mogocse, to je njemi mogocse. I ti bi sze escse steo mūditi, da sze nebi obrno z nájvéksim zavūpanjom k njemi, k njegovomi Szrci, csi te mantrá beteg, csi ti scsé vzéti i pokoncsati drágo zsvljenje, dobroga oco, szkrbno mater, lūbléno dete?

Drūga príluka. Ednok sze je pelao Jezus z vucsenikami po morji Genezáret. Tam je nasztano velki vihér, da szo valovje lādjo pokrivilai; Goszpod je pa szpáo. Vucsenicje vszi presztrāseni ga obūdijo rekocs: „Goszpodne! otmi nasz, da sze ne potopimo.“ Ka vesini Jezus? Sztano je, zapovedao vetrom i morji pa — je nasztála tihsina.

Od zmozsnoga krála Sándora sze csté, da je dáo ednok morje z lancami pretepszti, ár njemi je vecs lādij pozsrlo. Kak szmesno je to, ka nej? Pa morje sze je tūdi nikaj nej brigalo za szrdé zmozsnoga krála, nego njemi je, kak prvlé, pokoncsávalo lādje. Jezus pa z ednov recsjov vkroti vetrovje i morje. Ali szí záto mores miszliti zmozsneseга vládara? Ali ne bos záto tūdi ti naszledūvao vucsenike i bezsao k preszvétomi Szrci Jezusovomi, gda bos v nevolaj. O, tūdi v nasem zsvljenji sze vnogokrát zbūdijo vihérje, vihérje szkūsnjáv, stere scséjo potopiti naso dūso vu brezkoncsno globocsino grehov i nazádnje v globocsino vecsnoga pogūblenja. Kelkokrát pridemo v nevarnoszt zgūbiti szvoje dūсно kak tūdi teleszno zsvljenje. Ovo, tū más príluko, da naszledūjes vucsenike i bezsis k ocsinszkomu preszv. Szrci Jezusovomi i ga proszis z vūpanjom; „Goszpodne otmi me, da sze ne pogūbim!“

Pri niksoj drūgoj recsi sze pa cslovecska szlaboszt tak zsivo ne kázse, kak pri szmrti. Ka je szmrt zgrábila, toga uiksa zemelszka oblászt, niksa na szveti vucsenoszt obrániti nemre. Tūdi nájzmozsnesi zemelszki vládár nemre vecs zsvljenja dati csloveki, steroga je szmrt doszégnola. Jezus pa je pokázao, da je njemi tūdi szmrt pokorna. Na njegovo zapoved je mogla z szvojih rok pūsztití one, stere je zse pod szvojo koszo szprávila. Tū je deklicska, stero ozsivé pobitomi ocsi, tam mladénec, steroga obūdi zsalosztnoj materi. Szvojega lūboga prijátela Lázara pozové z groba, v sterom je zse stiri dni lezsao. Ali je mogocse, da bi pri poglédi na to nezgovorno mocs Goszpodovo, steroj

sze vsze pokorí, nebi bezsao tūdi ti vu szvojih britkosztih i tezsávaj z nájvéksim zavűpanjom k njegovomi Szrci?

Leta 1882. je velko dezsdszovje szeptembra i oktobra pozrocsilo velke povcdni na juzsnom Tirolszkom i v dolini pusterszkaj. Vu velkoj nevarnoszti je bila tūdi nekša hizsa, sztojécsa poleg potoka v blizsini vesznice Marija Luggan. Bojati sze je trbelo, da narascseni potok podjej zemlo i porűsi hizso. Ka vcsinijo prebivalci té hizse?

Vért i drűgi szoszedje delajo nocs i dén, da bi odpravili nevarnoszt. Vertinja i njéna hcsi pa bezsita v cérkev i pokleknetá pred vélki ottár. Z szkuznatimi ocsmi sze obrnéta k szmilenomi Szrci Goszpodovomi i gá proszita, da naj njim pomága vu toj velkoj nevarnoszti. I nej szta zamán proszile. Nekelko sztopájov pred hizsov je potok presztopo szvoj breg i szí je vu velkom kolobári okoli hizse napravo novo sztrűgo. Vszaki, ki je to vido i tūdi tisztí, ki nam to pripovedávle (Sendbote d. göttl. Herz Jezu) je bio prepricsani, de je tá bizsa bila pod poszebnim vársztvom bozsím, ár szamo neszkoncsana bozsa mocs je to mogla vcsiniti. Tá hizsa, stera escse dneszdén sztoji, je zaisztino zsívi dokáz, da nam vu szvesztvi preszv. Resnoga tela bije Szrcé nájbosega Ocsé, stero je Szrcé vszemo-gocsnoga Krála, komi je vsze pokorno i pri sterom moremo nájtí vu vszeh szvojih nevolaj i potrebcsinaj nájbosó to-lázsbo i pomocs.

Po Seig. P.

Betezsnik na szmrtnoj poszteli.

Peszkribi szvojo hizso, ár merjes i ne bos zsivo. Izaija 38, 1. Miszli szí, da glédas betezsnika na szmrtnoj poszteli, steri merjé za dve ali za tri vőre. Szlab je tak da sze jako tezske gene, nemiren je, zsila ujemi vedno bole pocsaszi bije, mrzeo i bledi gracsűje i mrzeo znoj sze prikazsűvle na cseli. Ovo tak de sze tűdi tebi godilo na szmrtnoj poszteli. Ka szí pa miszli na szmrtnoj poszteli gresnik, mlaesen krscese-nik, ka pa pobozen krscesenik? Proszi Boga pomocs, da bos mogeo dobro szpoznati vřom premislávvanji dűsni szlán gresnika i pobožsnoga na szmrtnoj poszteli i potom tak zřiveti, da sze nebos bojao mrejtí na zádno vőro.

1. Gresnik na szmrtnoj poszteli.

Premiszli, kak sze cslovek szpremeni na szmrtnoj poszteli. Pred nisternimi dnevi je bio scse zdrav, mocsen i veszéli; miszlo je zse, ka vsze de delao scse to zimo,

ka na szprotoletje. Na ednok je szmrtno zbatezsao i kaksi je na szmrtnoj poszteli? Szlab i potrti je, jesztvina njemi ne disi i szpati nemre. Ka more tolázsiti gresnika vtom zsalosztnom sztani? Szvejt? Za szvejt ne vecs, ar nemre vecs za njega delati, szvejt pa za njega ne ar njemi nemre pomágati. Penezi, premozsenje? Oh nanje je meo navézano szrce i ar nemre vzeti szeboj vu vecsnoszt, je scse bole v szkrbi i je scse bole zsalosztten. Ga do tola-zsili domácsi? Zsena i deca sze jocsejo, ar szkoro zgúbijo oco ki je za nje szkrbo. Drúgi komaj csakajo njegovo szmrt, da bi prvle herbali i vzsivali ka szí je on sztrúdom, znábiti po krivici pridobo?

Csi sze szpomina na preminocse zsvilenje, je nemi-ren ar zdaj dobro vidi da je delao proti bozsim i cerkve-nim zapovedam, doszta greha vecsino, malo ali pa nikaj pokore za njega. Ga bo tolazso znábiti szpovednik? V zsvilenji ne márao za szpoved i zdaj szo ga domacsi pre-govorili i priszilili, da náj sze szpove. Szpovednik de ga nagovárjao, da naj sze z Bogom zmiri i na szmrt pri-pravi.

Ali kak sze pripravi za szveto szpoved i szmrt, ar je vesz zmesani? Kakso tolázsbo njemi prineszé szveto obhajilo, ar je zse vecs let ne prijaotoga szvetoga zakra-menta ali ga je pa z szame návade? Ka szí miszli, gda njemi dűhovnik da britko mantró i ga szpodbuja, da naj trdno zavűpa vu szvojega na krizs pribitoga zvelicsitela, ki je tűdi za njega trpo i nescse gresnikove szmrti liki da sze zvelicsa? Kakso tolázsbo de meo krscsenik v brit-koj mantri, stere ne lűbo vu szvojem zsvilenji, on, ki ne nigdar miszlo, keliko je Bog zanjega trpo na szvetom krizsi, steroga podobe znábiti scse v hizsi ne meo i sze ne odkrivao gda je so mimo nje. — Gda mira, njemi zacsne dűhovnik dűso preporácsati z recsmi: „Locsi sze o krscsánszka dűsa sztoga szvejta.” [Rimszki ritual.] Lo-csiti sze teda morem, szí miszli, i vsze zapűsztiti, ka szan

meo lübo na szvejt; zapüszčiti morem csi tüdi ne bi steo i za vedno i sztopiti vecsnoszt pred szodnika, steroga szan tolikokrat razsálo.

Oh kak zapüszti poszvetni krscsenik te szvejt i kak otozsen bo, gda de vido keliko hüdoga je vcsino i keliko dobroga zapüszto ali po szlabom opravo. Kakse zshivlenje taksa szmrt. — Ovo taksi je düsni sztan gresnika mlacs-nogo krscsenika na szmrtnoj poszteli! Tüdi tebi sze nade bosc godilo, csi bos mlacsno zsivo, i bozse i cerkvene zapovedi szlabo zdrzsavao.

2. Pobozen krscsenik na szmrtnoj poszteli. Szmrt je kastiga za greh i zato je britka szamo za gresnike. Kakso tolázso de meo teda pravicsni na szmrtnoj poszteli!

Kak bi nemirno mujrao, ar je pomirjeni z Bogom? „Draga je pred Goszpodovim licom szmrt njegovih szvetih“. Psz. 115, 6. Naj merje pravicsen gesté i gdasté, csi ga zapüszti vesz szvejt, ali csi merje náglo, njegova szmrt ne nepriprávlena, Bog za njega poszebno szkrbi i napravi vedno szrecsno njegvo szmrt, i kak nebi bila szrecsna, da je pred Bogom draga. Pravicsnoga tolázsi na zadnjo vöro vszaka rees. Kak ga veszeli, da je szpun-jávao bozse i cerkvene zapovedi i vcsino vredno pokoro za szvoje grehe! Vsze, ka bi sze njemi moglo vidi ti zszko v szlüzsb i bozsoj je zse preteklo; poszti i drüga osztra pokorila, zatajüvanje i trüd je koncsan. Kak je veszéli, da ne vcsino toga ali ovoga greha, steroga bi prav lehko vcsino, ida je csinio, ka Bog i szveta cerkev za povedávle, i zato ga vesz ne pecse, kak bi ga ovacsi.

Bogabojecsi krscsenik szam zsele szpovednika, potrti i vdáni v bozso volo opravi, csi trbe szpoved od celoga szvojega szivlenja da ocsiszti scse ednok szvojo vesz i sze popolnoma zmiri z Bogom, szvojím prihodnim szod-com. O, sz kaksim hrepenenjom prejme szveto popotnico

i szveto szlédnje mázanje, ar je bilo vzsvilenji njegovo naj vékse veszelje prisztopiti k szvetomi obhajili. Gda njemi dájo britko mantro vroke oj szkaksim veszéljom jo prime, drzsi i premislavle, ar je v zsvilenji lübo krizs, premislávao Krisztusovo trpljenje i szam szebé krizsao sz zatajüvanjom. —

Pun tolázsbe je, gda njemi dühovnik pové, da szkoro zapüsztí szvejt i sze preszeli vu vecsnoszt, zakaj lehko právi szvetim Pavlom apostolom ; „Krisztus je meni zsvilenje i szmrt dobicsek.“ Filip. 1, 21.

„Draga je pred Goszpodovim licom szmrt njegovih szvetih“ Psz. 115, 6. Bo tüdi tvoja ? Ednok tüdi ti lezsés na szmrtno poszteo i tüdi tebe csáka ali zsalosztén gresnikov sztán ali pa mirni pobožsnoga krscsenika, v ednom ali v drügom de tüdi tvoja düsa, gda bos mujrao ; zdaj szí scse lehko zberes, na zádno vöro de prekeszno. Znaj pa, da csi scsés mujrati, kak szo szveci, mores tüdi zsvieti kak szo zsvieli szveci.

Szmrt je gvisna :

„Odlocseno je lüdem ednok mrejtí.“

Hebr. 9, 27.

„Tri recsi sze bojím, locsitve szvoje düse od tela, osztre szodbe i szodnikove obszodbe,“ tak je pravo szveli Elija opat, ki je delao pokoro szkoro 80 let. Isztina britka je szmrt i njeni szpomin, zakaj na szmrtnoj poszteli cslovik böle dobro vidi kak v zsvilenji i nisterno sze njemi vidi veliki greh, ka je prvle scse za greh ne meo. Zato je jáko hasznovito miszliti na szmrt ár je „odlocseno“, da more vszaki mrejtí i szamo „ednok“ ; ednok szrečno vekomaj szrečno, ednok neszrečno vekomaj neszrečno. Zato premiszli zdaj, da gvisno merjes i szamo ednok i proszi Boga pomocs, da sze bos vzsvilenji szmríi bojao i sze za njo pripravlao, da te ne najde nepriprávenoga.

1. Szmrt je gvisna. „Odlocseno je lüdem . . . mrejtí“. Merjes gvüsno ; cstí szvoje dneve kak scses, pride den gda

bos zadnjikrat so szpát ali zadnjikrát gori sztánes. I toga zagnjega dnéva, túdi vöre nemres prelozsiti; ognji vodi sze mores posztavlati, szmrti pa ne. „Posztavo szí njemi (csloveki) meje, ki sze nemrejo presztopiti“. Job. 14, 5. Náj bogateisi szí szvojimi milijoni scse pol vöre zshivlenja nemre kúpiti: králi i caszarje, steri szo vládali szkoro celi szvejt, szo mrli, kak njüvi podlozsni i zdaj jih ne vecs. Pred szto leti szo drügi zshiveli vu tvojoj veszi vu tvojoj hizsi i drügi je szpao v tvojoj poszteli. Pa túdi ti bos mogeo mrejtí, mlád ali pa sztar, pripravlen ali ne pripravlen, csi miszlis na szmrt ali pa ne; vszaki den vszako vöre szí blizse szmrti. „Vcsera meni, ti zove mrtvec, dnesz tebi.“ Sirak 38, 23.

Odlocseno ti je teda mrejtí i té bos mogeo vsze zapüszliti: bogásztvo, vérsztvo, csasztno szlüzsbo, veszelice i vsze, ka zdaj rad más, vu vecsnoszt bos neszeo szamo dobra i szlaba dela. Pri mrtvecskoj szvecsi bos prav szpoznao kak necsemuren i minliv je szvejt, zakaj bi meo teda navezano szrce na bogásztvo, péneze, necsimerno veszélje, ár bos mogeo ednok za vszigdár zapüsztiti.

2. „Odlocseno je ednok mrejtí.“ Kak szí sze szamo ednok narodo, rávno tak túdi szamo ednok merjés; edno düso más i tá de sze szamo ednok locsila od tvojega tela, ednok szrečno vekomaj szrečno, ednok neszrečno vekomaj neszrečno.

Csi merjes v szmrtnom grehi, de za tébe vecsna neszreca, stere ne bos mogeo nigdár vecs popraviti. O kak neszpámeten bi bio, csi vedno ne bi miszlo szrečno mrejtí, ár szamo ednok sztopis vu vecsnoszt, sztopis v szrečno ali pa vneszrečno vecsnoszt, vu vecsno veszélje, ali pa vu vecsno trplenje. I kak hitro lehko merjes! Te je neszrečno szpadno i sze je bujo, drügoga szo drügi bujli, ovoga je sztrela vdárila, trétji sze je zadüso i pálik drügoga je bozsi zslak vdaro i na nágli mro. Takse szmrti je doszta i túdi ti lehko merjés, lehko szí lezsés szpát

zdrav i zajtra te znábiti nájdejo mrtvoga. Ka bi bilo sztebov, csi bi bio v szmrtnom grehi.

Ar teda gvisno merjes i szamo ednok, ali ne vredno da dobro i szrecsno merjes! „Kakso obleko bi rad? ti mi odgovorís, csi te pitam da dobro; kakso prisztávo, dobro; kakso zseno, dobro; kakso deco, dobro; kakso hizso, dobro; szamo zshivlenje szlabo.“ — S. Augusztin Szedanje zshivlenje pa ne drúgo kak pripravlanje na szmrt. Csi zselis dobro, szrecsno mrejtí i vekomaj szrecsen biti, mores teda dobro krscsanszko zshiveti. Szeveda, nicsemerni szvejt ti právi, ár szamo ednok zshivis bos túdi szamo ednok mro, zshiví teda veszelo; szvéta vera ti pa právi, ár szamo ednok zshivis, bos túdi szamo ednok mro, szrecsno ali pa neszrecsno za celo vecsnoszt. Ár pa lahko merjés vszaki hip, pa szamo ednok bódí teda vedno prpravlen. „Vcsini mi znáno pot po steroj náj hodim.“ Por. 142, 8. da szrecsno merjem. Zato szklenem, da nebom zsivo vu szmrtnom grehi, liki da sze szpovem prvle, kak de mi mogocse, csi bi bio tak neszrecsen da bi ga vcsino.

S. J.

Za düse purgatóriumszke.

Priblizsan sze je páli szpomin vszeh vernih düs v purgatoriomi. Na té dén je nasa szvéta duzsnoszt, da sze szpominamo zsivo poszebnó nase premínocse rodbine, prijatelov i dobrotnikov!

Ka bi mi obcsütíli, csi bi gledali nasega dobroga brata, naso drágo szesztro vgorecsoj hizsi, okoli i okoli vplamenih! Ali nebi jih izkuszili vcsaszi znájveksov szilov odszloboditi? Gvisno bi szí prizadevali da bi njim kak náj prvle pomagali. I venda szmo vecskrát trdoszresni proti njim, proti tisztin, ki szo zapüsztili to zkuzno dolino.

Nikelko csasza po njüvoj szmríti jih scse objokávlemo, za njimi zsálüjemo, za njé molimo; ali naszkori szí miszlimo, da szo njüve düse zse zvelicsane, da szo v nebeszah, med tem, ka jih bozsa neszkoncsna szvetoszt esse ne szpoznala za zréle za nebeszko králesztvo. Isztina je, da je Bog neszkoncsano dober, da je nas náj lübeznivejsi ocsa, ali premínocsa düsa szpозна pomen i zamázek greha vsze v inacsisem poszveti nego mi, csi tüdi je bio zse greh z briszan. Ona sze nescse prle nasztaniti v nebeszko

králesztvo, ge nega nikaj necsisztoga, dokecs ne popolnoma csiszta. Popolnoma vdána v neszkoncsno pravicsnoszt bozso csáka od szvojih zemelszki prijatelov molitvi, milodare, stere náj bi za njo njoj v haszek radovolno aldüvali. Ali kaksa bolecsina, csi csáka zopszton té teliko zazselene potrebcisine i pomocsi!

Po pobožsnom szvéto razodenji szvecov i mnogih zvolenih je pacs gvisno, da szo moke v purgatoriumi doszta hűjse i trájajo doszta duzse, kak szí mi miszlimo.

Zato neszmino zanje nigdar henjati szkrbeti i moliti, ali ka bi pravili, ka zdaj je pa zse dobro zsnjimi. Pa ne szamo za domacse, liki tűdi za drűge dűse v purgatoriumi neszmino pozábíti liki vesiniti zanje kaj dobra kelko nam je mogocse. Naszledűvanja vreden zgléd v toj recsi nam je csasztita mati szv. Franciska od szv. Zakramenta, ki je vsze szvoje zsvljenje poszvetila szkrbi za dűse v purgatoriumi. Od mládi let je bila sz celim szrcem vdána dűsam v purgatoriumi, i tak je vedno osztála. Vszaki dén je molila za nje vsze tri rozsnevence, i vszaki odsztavek koncála z: „Goszpod dáj njim vecsni pokoj!“ Molila je pa za nje tűdi mrtvecski oficij molitvi, stere dűhovniki molijo za mrtve. Veksi táo leta sze je za nje posztila pri krűhi i vodi.

Bicsála sze je trdo i ne nigdár odlozsila szvoje szpokane obleke. Tűdi pri szpánji szí je odtrgála i sze pokorila. Vsza szvoja djánja vsze szvoje mislenje i recside, vsze telovno trplenje i znotrasnje britkoszti, nepresztáno zalezávanje hűdoga dűha vsze je obracsála, vsze aldűvala za dűse v purgatoriumi. — Pa to njoj scse ne bílo doszta, napravila je z redovnimi szesztrami szveto zvezo pobožsni molitev i eden táo za dűse v purgatoriumi. Csi szo prisli dűhovniki v szamosztán, jih je proszila, náj mesűjejo za dűse.

Szvetne persone je proszila, naj aldűjejo obilno almostvo za nje. Da bi njim vecs pomágála, sze je odpovedála vszemi zaszlűsenji, ki szí ga je pridobila szvojimi dobrimi i szpokornimi deli i vsze to je odsztopila nevolnim dűsam.

Dűse v purgatoriumi sze pa tűdi hvalezsne zkázsejo szvojim dobrotnikom. Toj szvetnici szo sze prikazovale — ka sze z bozsím pripűscsenjom more zgoditi — da szo jo

proszile pomocsi, pa tūdi da szo sze njoj zahvalūvale. Ona sze jih je nikaj ne bojála. „Celo tvoja blizsina nam lajsa bolecsine“, szo njoj zatrjevale. Da bi njeno szrce genile i szocsūtje v zbūdile, szo sze njoj prikázale v ráznih podobah, z znamenjom szvojega pozvánja na zemli, i navádno v szvojih bolecsinah. Te prikazni szo jo jako zsalosztile; ali na drūgom kraji szo njoj pa dávale neizmerno tolázsko. Gda szo sze njoj prisle zahválit, zagotavlale szo njoj, da njoj bodo szproszile pri Bogi preobilno odlikovánje za vsze, ka je za nje vesinila.

Predragi csteveci, ali nebi mogli te szvetnice tūdi mi posznemati? Gresnikov szpreobrac sati nam znábiti ne dána zmozsnoszt i prilika. Ali dūsam v purgatoriumi pomagati, za to ma priliko i zmozsnoszt vszaki, sto le Ptse, za to ne trbe nikse vucsenoszt, nikse zgovornoszt. sri szpreobrac sanji gresnikov je zná biti doszta nasega crūda zamán, brezi száda: molitvi i dela za dūse v purgatoriumi szvojega száda nemrejo zgresiti, neszo nigdár zamán, ar szo dūse vedno szprejemlive za pomocs. To je apostolszko delo, stero lahko vszaki opravlja.

Oh, vrzimo sze na to, da scsemo za dūse v purgatoriumi zdaj na prav poszeben nacsin szkrbeti; vsze, ka znamo za nje vesiniti! Blizsnji szvétek ali Szpomin vernih dūs v purgatoriumi naj bo povod, da zacs nemo; — scee vsze bole kak do zdaj. Alť tūdi te den miné, gda msné te meszec — mi na dūse nescsemo pozábiti. Celo tlıto i celo zsvljenje nase bodi poszvecseno tomi deli, toj szkrbi. Keliko bo mo polejsali dūsam bolecsin, i keliko bomo nabráli szebi zaszlūzszenja, to sze ne da povedati. Prelepa navada je tūdi vsze molitvi i vsze zadosc senje zroc iti vroke Marijine, da jih ona nakloni v haszek tiszim sdūsam, sterim naj bole zseli.

S. J.

Ocsa zapücsene decé.

Leta 1815-ga je Bog veliki blagoszlov poszlao na Taljánszko zemlo, na ono zemlo, stera je szpila teliko krvi neduzsni mantrnikov, i stera je vredna da jo Krisztusov namesztnik klacsi zse 1900 let, njamre poszlao njoj je ednoga zmozsnoga csloveka, ki sze je narodo vu szevernem kraji toga dugoga polotoka.*

I sto je bio té zmozsen cslovik?

Vnogi med vami drági moji szlovenci, zse znajo sto jé, ár szo csüli gucsati od njega, ali doszta jih je ki ga nepoznajo.

Te zmozsen cslovik je Precsasztiti Don Bosco János.**

Narodo sze je leta 1815 ga, vu ednoj máloj vesznici, zvana Becchi, blüzi pri Torini. Sztarisje szo szíromaski polodelavci bili, komaj szo meli z koj zsiveti pa gvantati szebe i troje decé, z med sterih je Jancsi nájm-lajsi bio. Njegovoj materi je bilo imé Margeta, ocsi pa Ferenc, ki szo mrli gda je Jancsi dve leti bio sztar.

Lejko szí premiszlimo, kaksa briga je szpadnola na glavo dovici Margeti, gda je mozsa zgübila, ali ne je záto szpadnola vu dvojnoshzti obvüpala vu Bogi, ár je bila edna z med tisztih zszenszk stere ne odijo od szoszida do szoszida noszit glászi i szpáko delat, i stere ne odijo zato v cérkev kabi sze tam vö kázale i drüгим postenim dobro imé jemale. Bila je tiha zszenszka, ne je mela znikim szrdé; delala je szkoro nocs i dén, ne szamo szvoje zszenszko delo, nego i mosko, ár je ne mela sto bi jo toga reso, zato je plüzsila, koszila, mlatila, zednov recs-jov, oprávlala je vsze delo ka pri ednoj hizsi trbe. Ali nemiszlimo szí kabi Margeta med tak vnoгим delom na zágnje nihala szkrb na szvojo deco i na njihovo krs-csanszko vzgajenje ár szo njéne ocsi vszigdár pazile ka naj sze deca ne zdruzsiyo z lagoonimi pajdasi, ki szo tak pogübelni za neduzsne.

Eden dén je sla k mesi z szvojimi trejmi decskeci.

*) Polotok sze nové ona zemla, stera je od trej szztranih okoli zéta z morjom.

**) Bosco sze csté po szlovenszkom Boszko.

Na poti je szrécsala ednoga pijanca, ki je grozno prek-linjao.

Rada bi sze ga ognola dalecs ali ne sze je mogla, zato komaj ka je száma bila z decov, njim je etak pravi-la: „Drága moja deca, vi znate nakelko vasz lühim, nego csi bi znala ka de steri z med vász tak lagoji cslovik kak te pijanec, raj bi bila kabi eti na meszti mro.“

Med taksimi szvétimi navuki je zato raszeo máli Yancsek ki je szakso materno recs bole stimao kak vsze drügo na zemli. Komaj ka sze je navcsó Boga moliti, je vszigdar prvi bio vecsér i zajtra ka je zacsno naprej moliti z bratoma csi je ravno nájmajsi bio. Vu szvétesji dnévaj gda szo je mati v cerkev gnali ne szamo ka je dobrovolno so, nego tak sze je pobožno oponasao v cérkvi, ka je lüsztvó csüdész etak pravilo Margeti: „Vi Margeta szte szrecsni, ka mate tak pobožsnoga decsaka, vej je tak kak eden angelcsek.“

Csi je vcsaszi kaj malo prekacao, kak szo deca, je zraven so k materi odpüscsenje proszit. Eden dén je ni-kak po nepriliki potro edno pütro za olj. To ga je tak zsmetno sztanolo, ka je zraven so po edno sibo pa jo je neszeo materi govorész: „Zdaj szan pa li vreden bitja“! Té recsi je tak milo pravo, ka szo mater zkuzé pobile za to veliko odkritoszrecsnoszt ino szo njemi odpüsztili.

Jancsi je od detinsztva mao kazao veliko csednoszt vu vszem, gucsao je malo szamo je vsze jáko pazo i poszlüsao.

Té lepi dár Jancsijov, z sterim ga je Bog obogato, je Margeta v pamet zéla i szí je premislávála vu szrci ka morebiti ga Bog scsé za szvojega szlüzsbénika meti. To szvojo szvéto miszeo je száma razodela, gda je ednok Jancsi komaj 7 let sztar, edno szenjo meo, stero je eden dén pripovedáváo materi, bratom i mamici. „Sze mi je vidilo, etak pravi, ka szan uszredi bio med vnozsínov decsakov, ki szo sze na vszefelé sztvar obrnoli, potom pa vszi na ovcé. Eden szkriven glász mi je pravo naj zse-nén na paso té ovcé.“

Tü szo sze vszi szmejali i brat Toncsi je etak pravo: „Morebiti bos kapitán tolvajov.“ I drügi brat Józsi je pravo: „Ti bos zagvüsno kanász.“ Mamica szo sze tüdi

oglaszili ino szo pravili „Na szenje nikaj ne trbe dati.“

Margeta szo pa malo glédali Jancsija, potom szo pa etak pravili: „Sto zna, csi nede pop z njega.“

Margeta szo sze ne vkanili, ár je Jancsi nikaj ne bole zselo kak pop biti. Zato csi je gde szrécsao popa je ozdalecs krajncsák doli zéo pa sze je pascsó njemi roko kúsnoti. Csi ga je té kaj szpitávaó, to je Jancsi tak zavélko zéo, ka je zvaren bezsao materi pravít ka szo ga gosz. plivános ali kaplán to pa to pitáli.

Eden odvecserek vze je szrécsao z plevánosom i sze njim je ponizno poklono. Vreli dúhovnik szo sze njemi odklonili pa szo dale sli brezi toga kabi szí z njín v gucs zéli. Za to je Yancsek jako zsalosztén gratao i z szkuznimi ocsmi je so materi pravít kak sze je zgodilo. — Ka bi pa rad? szo njemi mati pravili. Goszpód plevanos szo eden vucsen cslovik, pa doszta brig májó, zato szí ne pogucsavlo z decov po poti.

— Ka bi jij pa kostalo csi bi mi edno dobro recs povedali?

— Pa ka bi ti povedali?

— Kaj lepoga ka bi mi na dúsevni haszek bilo.

— Dobro vidis kelko szkrbi májó vu szpovedarnici, na predganici pa doszta drúgoga.

— Pa mi mali szmo ne njihove ovcé?

— To je isztina; da pa oni deco na sztarise zavúpajo, ár nemájó csasza vremena gúbíti z vami.

— Jezus je vreme gúbio gda sze je z dicov zdrzsavao?

— Isztino más: ali ka bi pa rad ti?

— Jesz? oh! csi mi Bog pomore ka bom pop, jesz vsze moje zsvljenje vu vzgojenoszt decé poszvelim.

Te recsi szo materi globoko vu szrci osztale.

Don Bosco je od mladoszti máó jako veliko modroszt kazao, stero lejko vidimo z pridocsega dela.

Leta 1826 ga gda je Jancsi komáj 11 let sztar bio, vu szoszidovój vészí je miszijos bio. Jancsi je szaksi dén so predge poszlúsát i tak sze je oponasao kak eden gori-odrascseni cslovik. Vidévsi to njegovo pobožnoszt eden kaplan, szo ga po predgi k szebi zvali.

— Színek moj, njemi pravijo, odket szí?

— Jesz szam z Becchi.

— Pa szí tak delecş priseo sze predge poszlúsát?

— Ja, priseo szam miszijonarove predge poszlűsat.

— Pa razmis ti kaj z teh predg?

— Tak sze mi vidi ka razmim.

— Pa li pomlis doszta z teh predg ka szi zdaj csűo?

— Pomlim vsze.

— Isztina? Csi mi znás povedati szamo stiri recsi, dobis stiri grose.

— Naj mi szamo povejo csi zselejo z prve predge ali z drűge.

— Kak ti je vola, zadoszta csi mi povestiri recsi. Ponilis od koj je bila prva predga? Prva predga je bila kak sze moremo Bogi dati za mlada, i ne odlasati pobogsanje na sztare dni.

— I ka szo predgali? szo ga pitali kaplan csűdėvsi.

— Dobro pomlim ka szo predgali, csi scsűjo njim jo od recsi vszo povem. Zraven je zacsno. Predga je bila na tri tale razlozsena, to je, ka ki odlasa szvoje pobogsanje je vu velikoj pogűbelnoszti ár, ali nede meo keszneji vremena sze pobogsati ali njemi pa pomenka bozsa miloscsa i dobra vola.

Dober dűhovnik szo eden csasz z velikov csűdov poszlűsali, tűdi vnogi drűgi szo okoli zeli maloga predgara ki je szkoro pol vűre predgao. Gda je dokoncsao, te szo ga kaplűn etak zacsno pitati:

— Ka ti je ime? Sto szo tvoji sztarisje? Szi doszta skol szpuno?

— Meni je ime Bosco Janos, moj ocsa szo mrlí gda szam escse málí bio, mati szo pa dovica z trojov decov. Szam sze navcsa malo csteti pa pizhati.

— Bi sze rad dale vcsio?

— Oh jűko jűko rad!

— Ka te pa sztavla ka nemres vu skolo hoditi?

— Eden moj brat.

— Zakaj te pa sztavla?

— Zato ka prűvi, ka sze z tem szamo Bogi vreme kradne i prűvi ka naj na njivaj delam. Oh pa csi bi mogeo vu skolo hoditi kak bi szakso minoto goriponűcao za vcsenűe!

— Zakaj bi sze pa tak rad vcsio?

— Rad bi pop bio.

— Zakaj bi rad pop bio?

— Zato kabi deco vcsio kak more krsesanszko zsi-

veti, pa bi je reso od vnogih dūsni pogūbelnoszti. Te cseden odvogor sze je tak dopao onomi dūhovniki ka szo ga kszebi zeli i szo ga vcsili celo zimo. Ali na protlike je szirmak Jancsi mogeo domo iti ár sze je brat Toncsi kregao z materjov, ka on szám nede delao pa je rano.

Zdaj je szirmacsek mogeo delati pri hizsi i na njih, ali to ga je ne nazaj drzsalo od njegove mocsne volé za vcsenjë. Gda je z kravami so na njive ali na paso, je vu ednoj roki meo bics vu drūgoj pa knigo ka sze je vcsio. Sto bi povedao, gda je vido toga szirmaskoga pasztera za kravami iti, ka edenkrát de dūsevní pasztér i de ga zvizavala cela zemla i vszi civilni lūdję pa escse tisztí na poldivji, med sterimi tak jako sirijo szvéto vero njegovi miszijonarje?

Bog je vszemogocsi, On lejko vesini z ednoga prosztega pasztéra apostola szvoje szv. Cérkvi, kak je ravno vesino Don Bosca. Bozsá miloscsa veliko mocs má i komi jo Bog dá, on je mogocsi escse csűde delati.

Mi eti moremo nihati doszta lepoga dela z zsvlénja Don Bosca, stero ki bi csteo bi ga vecskrát zkuzé pobile gda bi vido keliko je Don Bosco mogeo trpeti dokecs je mésnik posztao.

Známo ka za popa sze vcsiti doszta kosta, Don Bosco je pa veliki szíromák bio, pa zvűn toga njemi je escse brat proti sztao. Nego mocsna vola stero je meo za dūhovniski sztán i gorécsa zsela za zvelicsanje dūs, poszebno mladine, szo obladaie vsze njegove zadave. Darovitni lūdję njegove vesznice szo po krajcari vkűp devali i Margeti davali naj bi ga lezseh zoskolali. Z darimi dobri dūs, je Jancsi szrečno priseo vu szeminarium i gori vzéo dūhovniski gvant. To je neszkoncsano veszélje bilo za vsze ki szo ga poznali, ali najbole za Margeto, ki szo njemi ete szvéti tanács dali gda szo ga vidili preoblecsenoga: „Színek moj, zdaj szí gori vzéo dūhovniski gvant, to mené jáko veszeli; nego zapomliszi, ka naj nede szamogvant császt tvojega sztána, nego jákoszt. Jesz bom ráj csi de moj szin polodelavec, kak pa eden nikaj vreden pop. Gda szí na szvet priseo jesz szam te porocsila D. Mariji; gda szí sze zacsno vcsiti, szam te zrocsila toj szvétoj Meteri; zdaj ti pa preporácsam da bodi vesz njéni. Gda bos poszvecseni pop rasirjávli vszigdár pobožnoszt Marije.“

Kalendáre vszaki, kda de gotovi, ki je sznopics plácsao.

Obznanilo.

Zvucsén vu vizzokoj umetnoj Malleinszkoj skoli, preporácsam szvojo novo umetno delavnico czerkvenoga pokucstva, na példo: oltáre, podobe, predzanice z leszá i z kőmena. Rávno tak preporácsam szvoje delo krizsnihi poti i drűge sztvári.

Pregemen tűdi poprávlanje i pozlacsűvanje oltára i csiscsenje i poglacsűvanje czérkvenih i szvetszkih kepov (rémov).

Anton Horvat

podobar, regbar i poglatár,

Varasd.

Koprivnieszka ulica 7.